

Geografiske mål, rutenumre samt kantpæle og midtlinje på rutenummererede veje

Denne artikel omtaler nogle af de krav, der er til det rutenummererede vejnet herunder brugen af fjern- og nærmålskataloget og krav til vejafmærkning

Af Niels Fejer Christiansen, Vejdirektoratet
nfc@vd.dk

Ulrik Winther Blindum, Vejdirektoratet
ub@vd.dk

Formål

Danmarks overordnede vejnet er rutenummereret primært for, at trafikanter, der skal besøge egne af landet, hvor de ikke er stedkendt, kan finde vej. Før turen påbegyndes vil de typisk have orienteret sig via en app eller et færdselskort på papir. Måske skal flere steder besøges undervejs, inden målet for turen nås. Der skal derfor være overensstemmelse mellem de byer og stednavne, der fremgår på færdselskortet, og de navne, der vises på vejvisningstavlerne langs vejene. Det gør det let for trafikanterne at finde frem. Når trafikanterne kører afsted på ruten, så bekræftes de i, at de er på rette vej.

Katalog med fjern- og nærmål

Der er lavet et fjern- og nærmålskatalog til de rutenummererede veje. Kataloget er et godt værktøj til vejmyndighederne, når de skal være med til at sikre:

- sammenhæng til geografiske navne på færdselskort
- ensartethed
- kontinuitet også på tværs af vejmyndigheder
- vejmyndighedens ønske om fordeling af trafikken.

Fjernmål er mål af større trafikal betydning som vigtige trafikknudepunkter fx havne eller større byer, der er beliggende på eller ved ruten. Ved sammenfaldende forløb af flere ruter på en strækning vises fjernmålet for alle ruterne. I visse tilfælde kan der angives et *nærmål*, når særlige grunde taler for at angive mere end ét mål, og der er plads på orienteringstavlerne.

Den største udfordring for vejmyndighederne ved vejvisning er at begrænse sig. Når en trafikant bevæger sig med 130, 80 eller 60 kilometer i timen, er trafikanten normalt ikke i stand til at læse en stor mængde information. Og den tid, der bruges på at læse vejvisningstavler, går fra iagttagelsen af medtrafikanternes kørsel i trafikken. En uopmærksomhed, der øger risikoen for uheld. Kataloget er værktøjet, der er med til at sikre, at ikke unødigt mange mål vises på tavlerne.

Brugen af kataloget

I Fjern- og nærmålskataloget er der et eller flere blade for hver enkelt rute. Katalogbladene beskriver forløbet af den enkelte rute samt fjern- og nærmål i begge ruters retninger.

En rute inddeles i afsnit. Det kan være, hvor ruten ændrer retning i et veikryds, eller hvor fjern- eller nærmål ændres. Kataloget sikrer kontinuiteten, så et mål medtages, indtil det er nået. Det kan godt tage lidt tid at sætte sig ind i kataloget, men det er vigtigt, for kataloget sikrer sammenhængen og kontinuiteten på tværs af vejmyndigheder. Samtidig er kataloget med til at

sikre ensartethed i den måde, vejmyndighederne skilter på i Danmark, hvilket gør vejvisningen let og genkendelig for trafikanten. Kataloget findes på vejregler.dk.

Hvis en vejmyndighed har forslag til ændringer i rutenettet, skal disse indsendes til Vejdirektoratet. Vejdirektoratet skal godkende alle ændringer af rutenettet herunder forlægning, oprettelse og nedlæggelse af ruter. Primærruter og europaveje er udlagt som hovedveje, og her skal politiet også godkende ændringerne.

Vejdirektoratet ajourfører løbende et Danmarkskort i mål 1:300.000, hvor det rutenummererede vejnet fremgår. Vejnet er vist med grønt for europaveje, med rødt for primærruter og med gult for sekundærruter.

En vejmyndighed kan have et ønske om at henvise trafikken til bestemte veje for at undgå unødigt belastning af veje gennem fx bebyggede områder eller veje, der vurderes bedre egnede til at håndtere en stor mængde trafik herunder lastbiltrafik. Vejvisningen afspejler i givet fald dette ønske.

CIR nr. 10185 om rutenummerering af vejnettet af 17. november 2016

- Længden af europaveje er 945 km
- Længden af primærruter er 3.244 km
- Længden af sekundærruter er 5.922 km
- Længden af offentlige veje er 74.558 km (pr. 1/1-2017)

Vejvisning er trafikalt begrundet, og dens berettigelse er udelukkende at hjælpe ikke-stedkendte trafikanter til at komme nemt og sikkert frem.

3 typer af ruter

De internationale hovedfærdselsårer gennem Danmark er europavejene. De er fastsat ved international overenskomst og bruges af trafikanter, som skal køre over lange afstande og måske på tværs af landegrænser. I Danmark er fx ruterne Frøslev-Frederikshavn og København-Esbjerg europaveje. Derudover er der primærruter, som er ruteforløb tænkt til trafikanter, der skal fra en egn af landet til en anden, mens de sekundære ruter, enten forløber i en bestemt egn eller er alternative ruter (parallelruter) til motorvejsnettet. Størstedelen af de sekundære ruter er kommuneveje.

Europavejene har et "E" foran nummeret, mens primærruterne er tocifrede og tildeles numrene 6-99. Sekundærruter er trecifrede og tildeles numrene 150-599.

Ringruterne rundt om København er primærruter med numrene 1-5, mens de for øvrige byer er sekundærruter typisk uden nummer, hvis byen kun har en ringrute. Ved flere ringruter nummereres de 1, 2 osv.

Europaveje og primærruter er hovedveje i henhold til færdselslovens bestemmelser.

Krav til vejafmærkning

De rutenummerede veje afvikler trafik med højere hastighed. Derfor er kravene til vejafmærkningen også større end på øvrige veje. Af bekendtgørelsen om anvendelse af vejafmærkning fremgår, at rutenummerede veje skal:

- have *N 41 kantpæle* ved begge sider af kørebanen pr. 100 meter
- være kilometerede og have kilometerafmærkning opsat på kantpælene
- have en midtlinje.

Kantpæle opstilles parvis som en kontinuert sammenhængende markering, der er med til at vise trafikanten vejforløbet i mørket. Kantpælene opstilles med mindre indbyrdes afstand i kurver og er dermed visuelt med til at gøre trafikanten opmærksom på kurven. På vejstrækninger inden for tættere bebygget område kan kantpælene udelades, hvor de lokale forhold gør det uhensigtsmæssigt.

Det er et krav, at de rutenummerede

veje er kilometerede, og at kilometerafmærkningen er opsat på kantpæle. På kilometerafmærkningen fremgår ligeledes vejens administrative nummer. Det er med til fx at hjælpe en trafikant, der har brug for assistance. Trafikanten oplyser, hvad der står på kantpælen, og myndighederne ved derved præcis, hvor trafikanten befinder sig og kan sende hjælpen det rette sted hen.

På rutenummerede veje er der krav om midtlinje, hvor vognbanebredder større end eller lig med 2,80 m kan etableres. Midtlinjen adskiller modsatrettet trafik. Kravet betyder eksempelvis, at der ikke kan etableres en såkaldt 2 minus 1 vej på en rutenummeret vej. Det giver god mening, fordi netop det rutenummerede vejnet, som omtalt, skal afvikle den tunge og hurtigkørende trafik.

Fjern- og nærmålskataloget.

HÅNDBOG

FJERN- OG NÆRMÅLSKATALOG

ANLÆG OG PLANLÆGNING

NOVEMBER 2017

På samtlige ruteblade ses måned/år for seneste redigering.

De fleste ringruter er endnu under redigering.

Det fremgår på de aktuelle ruter, hvis destinationer og ruteændringer er under drøftelse.

Servicevejvisningen på enkelte ruter er under behandling.

VEJREGLER